

**LÄNSI-SUOMEN
YMPÄRISTÖLUPAVIRASTO**

Helsinki

LUPAPÄÄTÖS

Nro 139/2008/4
Dnro LSY-2006-Y-337
Annettu julkipanon jälkeen
22.12.2008

ASIA Pohjapadon rakentaminen Makarlanjärven luusuaan Krapuojaan ja väylän ruoppaaminen luusuasta avoveteen, Perniö ja Särkisalo

LUVAN HAKIJA Makarlanjärven hoitoyhdistys

HAKEMUS Makarlanjärven hoitoyhdistys on 21.11.2006 ympäristölupavirastoon toimittamassaan sekä 27.4. ja 11.6.2007 täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa pohjapadon rakentamiseen Makarlanjärven luusuaan Krapuojaan ja väylän ruoppaamiseen luusuasta avoveteen Perniön ja Särkisalon kunnissa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen laatiman ja 12.4.2006 päivätyn suunnitelman mukaisesti. Lisäksi hakija on pyytänyt padon rakentamisen sekä hoidon ja käytön edellyttämää pysyvää käyttöoikeutta noin 300 m²:n suuruiseen alueeseen.

SUUNNITELMA

Taustaa Turun maanviljelysinsinööripiiri laati vuonna 1929 Makarlanjärven vedenpinnan laskemista koskevan suunnitelman (Makarlanjärven lasku, Tnro 1065 Tu 1). Turun ja Porin läänin maaherranviraston 14.9.1932 myöntämällä luvalla vuonna 1934 toteutetun suunnitelman seurauksena järven kasvukaudenaikainen vedenpinta laski noin 0,80 m, keskialivesi 0,69 m ja keskiylivesi 0,52 m.

Vuonna 1954 järven laskuyhtiö haki Turun maanviljelysinsinööripiiriltä suunnitelmaa järven vedenpinnan laskemiseksi vielä alemmaksi. Alustava suunnitelma vedenpinnan laskemiseksi noin 0,8 m laadittiin, mutta hanke ei edennyt.

Särkisalon-Finbyn kalastusalueen johdolla Makarlanjärvellä on toteutettu vuosina 2000 ja 2001 kunnostushanke, joka käsitti pääasiassa tehokalastusta ja petokalaistutuksia. Kunnostushankkeeseen kuului myös paikallisten asukkaiden aktivoimista Makarlanjärven ja ympäristön hoitoon. Hanke toteutettiin EU-osarahoituksella. Särkisalo-Finbyn kalastusalueen Makarlanjärven ranta-asukkailla tekemään kyselyyn Makarlanjärven tilasta ja mahdollisista muutoksista 1990-luvulla vastasi 83 % Makarlanjärven ranta-asukkaista. Vastanneiden mukaan merkittävimmät haitalliset muutokset Makarlanjärvessä ovat

vesikasvien runsastuminen, limoittuminen, näkösyvyyden pienentyminen ja kalakannan vääristyminen. Myös levämäärissä on tapahtunut vähäistä haitallista muutosta. Vesikasvien runsastuminen liittyy kasvukauden alhaisiin vedenkorkeuksiin. Vedenkorkeuteen liittyvää kyselyä ei tehty.

Makarlanjärven hoitoyhdistys teki Lounais-Suomen ympäristökeskukselle aloitteen Makarlanjärven vedenpinnan noston suunnittelusta kirjeellään 22.10.2003. Lounais-Suomen ympäristökeskus otti Makarlanjärven pohjapadon suunnittelemisen suunnitteluohjelmaansa vuonna 2004. Alustavan suunnitelman valmistuttua vuoden 2004 alkukesällä alueen maa- ja vesialueiden omistajat esittivät lisäksi riittävän leveän väylän ruoppaamista patopaikalta järven avoveteen asti.

Lounais-Suomen ympäristökeskus on seurannut Makarlanjärven vedenlaatua joka kolmas vuosi kesällä ja talvella otetuilla näytteillä ja vuodesta 1978 lukien sattumanvaraisesti myös syksyisin otetuilla näytteillä. Järven vedenkorkeuksia on seurattu ympäristökeskuksen vuonna 1999 asentamasta vedenkorkeusasteikosta ja vuodesta 2001 lukien pohjapaalusta. Pohjapadon mitoittamista ja suunnittelua varten vuoden 2005 aikana mitattiin Makarlanjärven laskuojassa Krapuojassa järvestä lähteviä virtaamia ja selvitettiin järven luusuassa olevan kasvillisuusvyöhykkeen padottavaa vaikutusta eri virtaamilla ja vedenkorkeuksilla.

Vesistötiedot

Yleiskuvaus vesistöstä

Makarlanjärvi sijaitsee Perniön ja Särkisalon kuntien rajalla noin 10 km Perniön keskustaajamasta lounaaseen. Järvi kuuluu Kiskonjoen-Perniönjoen vesistöalueeseen (82.009). Makarlanjärvestä vedet laskevat noin 4 km pitkän Krapuojan kautta Laukanlahteen ja edelleen Kiskonjoen kautta Saaristomereen.

Makarlanjärven pinta-ala on 1,60 km². Järven pohjoisosan syvyys on 1,5–3,0 m ja eteläosan syvyys 3,0–6,0 m. Järvi on syvimmillään 6,30 m, ja syvin kohta sijaitsee järven kaakkoisosassa. Järven valuma-alue on 11,5 km². Valuma-alueen järvisyys on 14 %. Peltoa valuma-alueesta on suhteellisen vähän, vain 1,80 km² (15 %). Järven tilavuus on noin 5,0 milj. m³.

Hydrologia

Vallitsevat vedenkorkeudet Makarlanjärvellä ovat vuosina 2001–2005 pohjapaalusta tehtyjen havaintojen perusteella olleet seuraavat (N₆₀₊ m):

Alivedenkorkeus NW	9,09	15.9.2003
Kesän keskivedenkorkeus MW _{VI...VIII}	9,24	
Keskivedenkorkeus MW	9,35	
Keskiylivedenkorkeus MHW	9,49	
Ylivedenkorkeus HW	9,82	11.1.2005

Keskivedenkorkeus on laskettu kuukausikeskiarvona. Havaittu ylivedenkorkeus edustaa erittäin poikkeuksellista tulvatilannetta, joka toistuu harvemmin kuin kerran 20 vuodessa.

Makarlanjärven ylivalumat on määritelty Kaiteran (1949) nomogrammin mukaan, joka ottaa huomioon valuma-alueen järvisyyden (14,00 %), valuma-alueen koon (11,50 km²) ja lumen vesiarvon keskimääräisen vuosimaksimin (70 mm). Kevään keskiylivalumaksi saadaan tällöin 28,5 l/s/km² ja keskiylivirtaamaksi 0,33 m³/s. Keski-
valumaksi alueella voidaan arvioida 7 l/s/km², jolloin keskivirtaama järven luusuassa on 0,08 m³/s. Alivirtaama on tehdyn havainnon perusteella 0,00 m³/s.

Vesistön tila ja käyttökelpoisuus

Yleisen käyttökelpoisuusluokituksen mukaan Makarlanjärven vedenlaatu on tyydyttävä ja sen hygieeninen laatu on erinomainen. Ravinnepitoisuuksien ja levätuotannon perusteella järvi on melko rehevä. Järven vesi on sameaa kiintoaineksen, humuksen ja planktonlevästön vaikutuksesta. Näkösyvyys on pienentynyt 1970-luvun lopulta nykypäivään tullessa. Vedessä on melko runsaasti fosforia ja kotalaisesti typpeä. Kokonaisfosforiarvot ovat vaihdelleet kesäisin välillä 34–51 µg/l. Ravinnepitoisuudet ovat pysyneet suhteellisen vakaina. Järven syvänteissä esiintyy merkittävää hapen vajausta etenkin talvisin. Myös kesällä happipitoisuus on syvänteissä alentunut, mutta pintavedessä happitilanne pysyy hyvänä. Järven korkean rehevyystason vuoksi sinileväkukintojen ja järven sisäisen kuormituksen riski on ilmeinen.

Kalasto

Makarlanjärvellä 19.–20.8.1997 tehdyn koekalastuksen perusteella järven kalasto oli särkivaltaista (73 %). Kitukasvuisia ahvenia oli 24 % saaliista.

Linnusto

Makarlanjärven pohjoisosa kuuluu valtioneuvoston vuonna 1982 vahvistamaan valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan. Lounais-Suomen ympäristökeskus teki 21.10.2003 päätöksen Makarlanjärven pohjoisosan luonnonsuojelualueen (noin 84,6 ha) perustamisesta. Alueella on kielletty ojien kaivaminen, veneväylien ruoppaaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen sekä kaikenlainen muu maaperän vahingoittaminen ja maa-ainesten ottaminen sekä rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen. Sallittuna toimenpiteenä on mainittu mm. olemassa olevien veneväylien kunnossapito edellyttäen, että ruoppausmassat sijoitetaan rauhoitusalueen ulkopuolelle. Päätöksessä on todettu, että rauhoitus ei ole esteenä Makarlanjärven kunnostushankkeille, jos niiden ei todeta vaarantavan luonnonsuojelun tavoitteita. Turun hallinto-oikeus pysytti päätöksen 17.12.2004 ja samoin teki korkein hallinto-oikeus 31.5.2005.

Järven pesivä vesi- ja rantalinnusto selvitettiin vuoden 2005 keväällä ja kesällä. Järven linnusto keskittyy selvästi pohjoisosan ruovikko- ja luhta-alueelle. Makarlanjärvi ei ole erityinen vesilinnuston lisäänty-

misalue ja sen laji- sekä parimäärät ovat hyvin pieniä. Järvellä ei pesi rehevien vesien vaateliaimpia vesilintulajeja heinätavia tai lapasorsaa. Saatujen tietojen mukaan vesilinnusto ei ole olennaisesti muuttunut viimeisten vuosikymmenten aikana. Vuonna 2005 järvellä pesi 18 vesi- ja rantalinnustoon laskettavaa lajia. Vesilintuja järvellä pesi neljästä lajista kymmenen paria. Kahlaajista pesi vain taivaanvuohi, jota oli kaksi paria.

Vesilintuja laskettiin enimmillään 22.4.2005 vain 22 lintua, joista taiveja oli 15. Kuikka saattaa pesiä jossain järven alueella tai sitten lajikäy järvellä ruokailemassa. Runsaimmat varpuslinnut olivat ruokokerttunen (19 paria) ja pajusirkku (13 paria). Järvellä ei pesi yhtään varsinaista kansallisesti uhanalaista lajia. Silmälläpidettävistä lajeista järvellä pesi kaulushaikara ja pensastasku. Lintudirektiivin liitteen I mukaisia, erityistä suojelua vaativia lajeja järvellä pesii neljä: laulujoutsen, kaulushaikara, luhtahuitti ja kurki. Arvokkaana vesilintulajina järvellä pesii myös luhtakana. Järvi ei ole merkittävä vesilintujen pesimäpaikka eikä erityisen tärkeä kevätmuutonaikainen levähdyspaikka. Järvellä ei ole myöskään kahlaajille sopivia ruokailurantoja.

Suojeluohjelma-alue rajoittuu varsin selvästi vesi- ja rantaluhta-alueisiin. Rantametsiä alueeseen kuuluu ainoastaan paikoin hyvin kapeana vyöhykkeenä, joka on pääosin tulvavesien vaivaamaa koi-vikkoa. Suojeluohjelma-alueen ulkopuolella tavattu lajistoa oli tavanomaista metsä- ja peltoympäristön lajistoa.

Hankkeen tarkoitus

Vesikasvien runsastumista Makarlanjärvessä voidaan lieventää nostamalla järven alimpia vedenkorkeuksia. Vesitilavuuden lisääntyminen vähentää myös rehevöitymistä, koska ravinteet sekoittuvat suurempaan vesimassaan. Hankkeen tavoitteena on parantaa Makarlanjärven vedenlaatua ja kelpoisuutta virkistyskäyttöön sekä säilyttää järven lintuvesiarvo.

Kuvaus hankkeesta

Makarlanjärven luusuaan Krapuojaan rakennetaan teräsbetonirakenteinen pohjapato, joka verhoillaan kiviaineksella. Padon harjan kokonaisleveys on 4,0 m. Harjan keskellä on 1,0 m leveä tasainen harjanosa, jonka korkeus on $N_{60} +9,35$ m. Pato liittyy rantaluiskiin 1,5 m pitkien kaltevien harjanosien avulla. Maalajit patopaikalla ovat moreenia ja kalliota. Pato sijoittuu osaksi kiinteistön Ylönkylä RN:o 1:81 alueelle Ylönkylän kylässä ja osaksi kiinteistön Hinkkala RN:o 1:1 alueelle Hinkkalan kylässä Perniön kunnassa. Mikäli vedenkorkeudet padon rakentamisen jälkeen poikkeavat suunnitelmassa arvioituista, padon harjan korkeusasemaa tai muotoa on muutettava siten, että suunnitelman mukaiset vedenkorkeudet saavutetaan.

Virtausolojen parantamiseksi ja kasvillisuusvyöhykkeen padottavan vaikutuksen vähentämiseksi Makarlanjärven luusuasta avovesialueelle ruopataan 750 m pitkä, 7,0 m leveä ja 1,5 m syvä väylä. Hakija on kuulutusmenettelyn jälkeen 5.11.2007 ympäristölupavirastoon toimittamassaan selityksessä ilmoittanut, että väylän leveyttä voidaan kaventaa 4–5 m:iin. Ruoppauksesta 7,0 m levyisenä väylänä arvioidaan syntyvän massoja noin 7 800 m³ltr. Massoista noin

300 m³ctr on moreenia ja 7 500 m³ctr savea ja liejua. Läjitetäviksi tulevien massojen määrän arvioidaan olevan 12 000 m³itd. Ruoppausmassat läjitetään maa-alueelle suojelualueen ulkopuolelle. Hakija on tehnyt kolmen kiinteistön omistajan kanssa sopimuksen läjitysalueista.

Järven luusuan alueella jää suunnitellun vedenpinnan noston jälkeen veden alle vähäisessä määrin rantapuustoa ja -pensaikkoo. Puusto sijaitsee osittain luonnonsuojelualueella. Luonnonsuojelualueella oleva puusto raivataan vain, jos siitä vedenpinnan noston jälkeen on haittaa alueen käytölle luonnonsuojelutarkoituksessa.

Hanke voidaan suunnitelman mukaan toteuttaa myös osittain siten, että pohjapadon rakentaminen ilman väylän ruoppausta on mahdollista eikä se merkittävästi vähennä hankkeesta saatavaa hyötyä. Väylän ruoppaamista ei sen sijaan voida toteuttaa rakentamatta pohjapatoa, koska siitä seuraisi Makarlanjärven vedenpinnan lasku.

Padon rakentaminen kestää arviolta yhdestä kahteen viikkoon ja väylän ruoppaus kahdesta neljään viikkoon. Padon rakentamisen jälkeen luvansaajan tulee tarkkailla Makarlanjärven vedenkorkeuksia säännöllisesti.

Hankkeen vaikutukset

Suunnitellun pohjapadon vaikutukset vedenkorkeuksiin on laskettu käyttämällä ympäristöhallinnon PATO 2004 -ohjelmaa. Ohjelma laskee purkautumisen padolta vapaana ylisyöksynä, johon voidaan tarvittaessa ottaa mukaan alaveden padottava vaikutus.

Makarlanjärven nykyiset ja tulevat vedenkorkeudet ja vedenkorkeuksien erotukset (N₆₀₊ m):

	Nykyinen	Tuleva	Erotus
Alivedenkorkeus NW	9,09	9,35	+0,26
Kesän keskivedenkorkeus MW _{VI...VIII}	9,24	9,40	+0,16
Keskivedenkorkeus MW	9,35	9,45	+0,10
Keskiylivedenkorkeus MHW	9,49	9,56	+0,07

Padon vaikutus on suurin alimmilla virtaamilla ja vedenkorkeuksilla. Padon rakentaminen tasoittaa vedenpinnan korkeuden eron järven eri osissa, jolloin avovesialueen ja luusuan välillä olevan kasvillisuusvyöhykkeen padottava vaikutus häviää lähes kokonaan. Aivan alimmilla virtaamilla eroja voi ilmetä. Väylän avaaminen poistaa vedenpintojen eron kaikissa virtaamatilanteissa. Väylä todennäköisesti lyhentää tulvan kestoa järven eteläpäässä, mutta nostaa vettä järven luusuan lähellä.

Hankkeesta aiheutuvat hyödyt

Vedenpinnan nostosta aiheutuu ympäristölle hyötyä ennakoitavan vedenlaadun paranemisen myötä. Myös järven yleiselle virkistyskäy-

tölle, mm. jokamiehen oikeudella tapahtuvalle ulkoilulle, hanke on hyödyllinen. Vesialueen omistajille hanke on hyödyllinen, koska vesialueen voidaan olettaa säilyvän vedenpinnan noston myötä kauemmin vesialueena eikä muuttuvan vesijättömaaksi. Vedenlaadulle hankkeesta on hyötyä, koska keskimääräinen vesitilavuus järvessä kasvaa 160 000 m³.

Järven välittömässä vaikutuspiirissä on 24 kesäasuntoa ja neljä vakituisesti asuttua rakennusta. Yksityiselle virkistyskäytölle hankkeesta aiheutuvan nettohyödyn arvioidaan keskimääräistä tonttia kohti olevan 2 300 euroa, josta on jo vähennetty keskimääräinen vahinko 200 euroa. Järven rannalla olevien lomakiinteistöjen saaman nettohyödyn kokonaisarvo on siten noin 55 000 euroa.

Hankkeesta aiheutuvat haitat

Vedenpinnan nostosta aiheutuu haittaa lähinnä järven rannalla harjoitettavalle maa- ja metsätaloudelle. Haitat eivät kuitenkaan ole kovin merkittäviä vedenpinnan noston vähäisyyden vuoksi. Järven luusuassa veden alle jää jonkin verran rantapuustoa ja -pensaikkoo, jotka tulee raivata. Muille käyttömuodoille, vedenlaadulle tai kalastolle hankkeesta ei arvioida aiheutuvan haittoja.

Kustannusarvio	Ilman arvonlisäveroa pohjapadon kustannusarvio on yhteensä 9 600 euroa ja väylän ruoppauksen kustannusarvio 40 600 euroa. Kustannusarviossa ei ole otettu huomioon mahdollisesti maksettavaksi tulevia vahingonkorvauksia.
Suostumukset	Makarlanjärven kaikkien rantakiinteistöjen omistajat ovat antaneet suostumuksensa hankkeelle sisältäen tarvittavien maa-alueiden pysyvän käyttöoikeuden korvauksetta. Suostumuksia on yhteensä yli 40.
Tilakohtainen arvio	Hakija on täydennyksenä toimittanut myös tarkemman tilakohtaisen arvion hankkeen vaikutuksista. Sen mukaan tilakohtaiset haitat ovat yhteensä 32 157 euroa ja hyödyt yhteensä 95 467 euroa, jolloin hankkeen nettohyöty on 63 310 euroa.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Ympäristölupavirasto on vesilain 16 luvun 6, 7 ja 8 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta ympäristölupavirastossa sekä Perniön ja Särkisalön kunnissa 23.8.–24.9.2007 varannut tilaisuuden muistutusten ja vaatimusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta.

Muistutukset, vaatimukset ja mielipiteet

1) Lounais-Suomen ympäristökeskus on todennut, että suunnitelman mukaisen pohjapadon rakentaminen Krapuojaan ja siitä johutuva vedenpinnan nousu ei oleellisesti vaikuta Makarlanjärven luonnonsuojelualueen linnustoon tai alueen suojellisiin arvoihin.

Hankkeeseen sisältyvän 750 m pitkän, 7 m leveän ja 1,5 m syvän väylän ruoppaaminen em. pohjapadolta Makarlanjärven avovesialueelle aiheuttaa haittaa alueen luonnonsuojeluarvoille. Virtausolojen parantamiseksi ja kasvillisuusvyöhykkeen padottavan vaikutuksen vähentämiseksi suunniteltu ruoppaus tulisi kuivattamaan järven perukan reunaluhtaa, joka on luonnonsuojelualueen suojelullisesti merkittävimpien lintulajien laulujoutsenen, luhtahuitin, luhtakanan ja kaulushaikaran elinympäristöä. Ruoppaus heikentäisi em. lajien elinolosuhteita järvellä ja vaarantaisi alueen luonnonsuojelutavoitteita. Väylän ruoppaus olisi lisäksi Makarlanjärven luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräysten vastainen eikä siihen ympäristökeskuksen mukaan tule myöntää lupaa.

2) Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskus on todennut, että viime vuosikymmeninä Makarlanjärvellä on havaittu tyypillisiä lasketun järven ongelmia kuten vesikasvillisuuden runsastumista, vedenlaadun heikentymistä ja kalakannan vinoutumista särkikalavaltaiseksi. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen mukaan hanke on tarpeellinen ja yleisen edun vaatimusten mukainen. Makarlanjärven vedenpinnan nosto parantaisi järven virkistyksellistä arvoa ja sillä olisi positiivinen vaikutus järven kalatalouteen sekä järvessä mahdollisesti elävän rapukannan elinmahdollisuuksiin. TE-keskuksen mukaan pohjapadon tulee olla rakenteeltaan sellainen, että kalojen liikkuminen padon yli on mahdollista. Padon alavirran puoleista rakennetta tulisi muuttaa siten, että sen kaltevuus olisi 1:7. Padon yläpuolella kaltevuuden tulisi olla 1:3. Muilta osin hanke voidaan TE-keskuksen käsityksen mukaan toteuttaa suunnitelman mukaisesti.

3) Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry on todennut, että Makarlanjärven luonnonsuojelualue ja erityisesti järven itälahden kosteikkoalue on yksi Varsinais-Suomen arvokkaista vanhoista lintuvesistä. Lintudirektiivin liitteessä I mainituista lajeista Makarlanjärven itälahden kosteikosta suoraan riippuvaisia pesimälajeja ovat mm. kaulushaikara, laulujoutsen, ruskosuohaukka, kurki ja luhtahuitti. Alueella pesivät myös Suomen hyvien lintuvesien tyyppilajeista mm. punasotka, luhtakana ja rastaskerttunen. Harvinaisuushavainnot ruokosirkkalinnusta ja sitruunavästäräkistä osoittavat myös lahden olevan hyvä lintuvesialue. Lisäksi lahti on luontodirektiivin liitelajeista viitasammakon ja sammakon merkittävä lisääntymisalue.

Suunnitelman mukaisesti toteutettuna hankkeessa tulitaisiin poikkeamaan Makarlanjärven luonnonsuojelualueen rauhoitussäännöksistä, joiden mukaan ojien kaivaminen sekä vesien perkaaminen ja patoaminen ovat kiellettyjä toimenpiteitä alueella. Väylän ruoppaamiselle ei muistuttajan mukaan ole perusteita. Ruoppaaminen muuttaisi kosteikon vedenkulkuprosessin ohjaamalla veden yhdelle väylälle ja vaarantaisi alueen säilymisen suotuisana elinympäristönä sen pesimälajistolle ja heikentäisi myös viitasammakon ja sammakon lisääntymismahdollisuuksia. Lisäksi ravinteiden virtaus tehokkaammin kosteikon ohi merkitsisi lisääntyntä ravinnekuormaa alajuoksulla olevalle Laukanlahdelle ja sitä kautta Saaristomerelle. Veden virtaus

Makarlanjärven avovesialueelta laskuojalle laajana kosteikon läpi kulkevana virtana edistää ravinteiden luontaista sitoutumista kosteikkokasvillisuuteen ja ylläpitää kosteikkoelinympäristön suotuisana siitä riippuville lajeille.

Muistuttajan mukaan suunnitellun pohjapadon rakentaminen ja pieni vedenpinnan nousu eivät aiheuttane haitallisia muutoksia alueen lajistolle, mutta suunnitellusta ruoppaushankkeesta tulisi luopua.

Hakijan selitys

Ympäristölupavirasto on varannut hakijalle tilaisuuden selityksen antamiseen muistutusten ja vaatimusten johdosta.

Hakija on todennut, ettei muistutuksissa ole vastustettu varsinaisen pohjapadon rakentamista ja että **Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskuksen** muistutuksessa vaadittu padon kaltevuus on otettu huomioon ja padon kaltevuudeksi on piirustuksissa merkitty 1:8.

Hakija on todennut **Lounais-Suomen ympäristökeskuksen** ja **Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry:n** vaatimuksiin evätä hakemus väylän ruoppaamisesta padolta avoveteen, että hakijan mielestä ruopattava väylä ei voi kuivattaa muuta osaa kosteikosta, koska veden pinta nousee nykyisestään rakennettavan padon vuoksi. Ruopattava väylä ei ole myöskään luonnonsuojelun rauhoitusmääräysten vastainen, koska perustamiskirjassa sallitaan vanhojen ojien ja veneväylien sekä olemassa olevien ruopattujen rantojen kunnossapito. Luusuasta avoveteen on ollut veneellä kuljettava väylä viime vuosiin saakka, mutta se on kasvanut umpeen. Mikäli väylää ei voida avata, estyy osalta rannan asukkaista pääsy järven avoveteen. Nykyisellään järven kosteikko on tiuhaa kaislikkoa, minkä vuoksi vesilintujen on mahdotonta uida siellä. Väylän ollessa aikaisemmin auki järven lintulajisto oli huomattavasti runsaampi ja järvellä pesi runsaasti silkkiuikkuja, nokikanoja ja sorsia. Nykyisin silkkiuikku ja nokikana ovat kokonaan hävinneet ja sorsiakin on todella vähän. Hakijan mukaan ruoppaamalla on kunnostettu esimerkiksi Tuusulanjärveä hyvin tuloksin.

Hakija on esittänyt, että pohjapato ja väylän ruoppaus tehtäisiin, mutta väylän leveys voitaisiin kaventaa 4–5 m:iin.

YMPÄRISTÖLUPAVIRASTON RATKAISU

Ympäristölupavirasto myöntää Makarlanjärven hoitoyhdistykselle luvan pohjapadon rakentamiseen Makarlanjärven luusuahan Kra-puojaan ja väylän ruoppaamiseen järven luusuasta avoveteen Per-niön ja Särkisalon kunnissa hakemukseen liitetyn ja 12.4.2006 päivätyn suunnitelman mukaisesti kuitenkin siten muutettuna, kuin lupamääräyksistä käy ilmi.

Makarlanjärven keskivedenkorkeus ja samalla vesilain 1 luvun 6 §:n mukainen vesialueen raja maata vastaan, joka nyt on $N_{60} +9,35$ m, on pohjapadon rakentamisen jälkeen $N_{60} +9,45$ m.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

1) Pohjapato rakennetaan suunnitelman liitteinä olevien, 23.1.2006 päivätyn asemapiirroksen nro 5 (mk 1:1 000) ja 15.12.2005 päivätyn padon mitta- ja rakennepiirroksen nro 4 (mk 1:20/1:5) mukaisesti kuitenkin siten muutettuna, että padon alavirran puoleinen luiskan kaltevuus on 1:7 ja ylävirran puoleinen luiskan kaltevuus 1:3.

Mikäli Makarlanjärven vedenkorkeudet pohjapadon rakentamisen jälkeen poikkeavat merkittävästi suunnitelmassa esitetyistä tavoitteellisista vedenkorkeuksista, tulee padon rakennetta muuttaa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla siten, että tavoitteelliset vedenkorkeudet toteutuvat mahdollisimman hyvin.

Luvan saajalla on oikeus rakentaa töiden toteuttamiseksi ja rakenteiden kunnossapitämiseksi välttämättömiä työmaateitä ja työpatoja.

2) Väylän ruoppaus tehdään hakemuksen liitteenä olevan, 13.4.2006 päivätyn suunnitelmakartan (mk 1:5 000) mukaisesti kuitenkin siten muutettuna, että väylän leveys on enintään 4,0 m ja syvyys enintään 1,0 m keskivedenkorkeudesta mitattuna.

Ruoppausmassat on läjitettävä Makarlanjärven luonnonsuojelualueen ulkopuolelle maanomistajien kanssa sovituille, suunnitelman liitteenä olevan 23.4.2007 päivätyn läjitysaluekartan (mk 1:10 000) mukaisille maa-alueille tai maanomistajan kanssa sovittavalle muulle maa-alueelle Makarlanjärven luonnonsuojelualueen ulkopuolelle. Ruoppausmassat on sijoitettava siten, etteivät ne pääse takaisin vesistöön.

3) Rakennustyöt on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti siten ja sellaisena aikana, että töistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä linnustolle ja vesiluonnolle sekä vesialueelle ja sen käytölle. Ruoppaus- ja läjitystyöt on suoritettava 1.10.–31.3. välisenä aikana.

4) Rakennustyöt on aloitettava ja saatettava olennaisilta osiltaan loppuun viimeistään kolmen vuoden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta uhalla, että lupa raukeaa.

5) Rakennustöiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

6) Luvan saaja on vastuussa hankkeeseen kuuluvien rakenteiden ja laitteiden kunnossapidosta. Pohjapato on pidettävä tarkoitustaan vastaavassa kunnossa.

7) Mikäli tässä päätöksessä tarkoitettusta hankkeesta aiheutuu sellainen vahinko, haitta tai muu edunmenetykseen, jota lupapäätöstä annettaessa ei ole edellytetty ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta päästä sopimukseen, edunmenetyksen kärsinyt tai yleisen edun niin vaatiessa asianomainen viranomaisena voi saattaa asian lupapäätöksen lainvoiman estämättä ympäristölupaviraston ratkaistavaksi siinä järjestyksessä, kuin hakemusasioista on vesilaissa säädetty.

Rakennustöiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva vahinko on viivytystä korvattava asianomaiselle oikeudenomistajalle, ellei toisin sovita.

8) Luvan saajan on asennettava selvästi näkyvään paikkaan pohjapadon yläpuolelle senttimetrijaotuksella varustettu vedenkorkeusasteikko. Luvan saajan on havaittava Makarlanjärven vedenkorkeutta Lounais-Suomen ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Ehdotus vedenkorkeuden havainnoinnin järjestämiseksi on toimitettava ympäristökeskukselle hyvissä ajoin ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

9) Luvan saajan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti rakennustöiden aloittamisesta Lounais-Suomen ympäristökeskukselle sekä Perniön ja Särkisalon kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

10) Luvan saajan on ilmoitettava rakennustöiden valmistumisesta 60 päivän kuluessa kirjallisesti ympäristölupavirastolle, Lounais-Suomen ympäristökeskukselle sekä Perniön ja Särkisalon kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

Perustelut

Pohjapadon vaikutus Makarlanjärveen on suurin alimmilla virtaamilla ja vedenkorkeuksilla. Vedenkorkeuksien nostaminen vähentää vesikasvien runsastumista järvessä ja järven rehevöitymistä. Hanke parantaa Makarlanjärven vedenlaatua ja kelpoisuutta virkistyskäyttöön sekä turvaa järven lintuvesiarvon säilymisen.

Pohjapadon alle jää yhteensä noin 300 m²:n suuruinen alue kiinteistöistä RN:o 1:81 Ylönkylän kylässä ja RN:o 1:1 Hinkkalan kylässä Perniön kunnassa. Näiden kiinteistöjen omistajat ovat antaneet suostumuksensa luvan saajalle hankkeen toteuttamiseen alueillaan korvauksetta ja kaikkien Makarlanjärven rantakiinteistöjen omistajat ovat antaneet suostumuksensa hankkeelle sisältäen tarvittavien maa-alueiden pysyvän käyttöoikeuden korvauksetta. Padon rakentaminen ei siten edellytä ympäristölupaviraston myöntämää pysyvää käyttöoikeutta padon alle jäävään alueeseen eikä keskivedenkorkeuden nousun johdosta vesialueeksi muuttuviin maa-alueisiin.

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 21.10.2003 antamassa päätöksessä Makarlanjärven luonnonsuojelualueella todetaan sallittuna toimenpiteenä mm. olemassa olevien veneväylien kunnossapito edellyttäen, että ruoppausmassat sijoitetaan rauhoitusalueen ulkopuolelle. Makarlanjärven pohjoisosassa järven syvyys on 1,5–3,0 m ja viime vuosiin asti olemassa olleen veneväylän syvyydeksi tulee ruoppauksen jälkeen enintään 1,0 m ja sen leveydeksi enintään 4,0 m lupamääräyksen 2) mukaan. Väylä määrätään ruopattavaksi suunniteltua kapeampana ja matalampana luonnonsuojelualueelle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ruoppaus on tarpeen riittävän vedenvirtauksien varmistamiseksi pohjapadolle ja vesillä liikkumisen parantamiseksi. Lupamääräyksessä 2) asetetaan velvollisuus ruoppausmassojen sijoittamiseen luonnonsuojelualueen ulkopuolella olevalle maa-alueelle ja lupamääräyksessä 3) annetaan määräykset ruoppauksen suorittamistavasta ja -ajankohdasta. Ruoppaus- ja läjitystöiden suorittamisaika rajoitetaan lintujen pesimä- ja muuttokauden ulkopuolelle. Veneväylän ruoppaus ei ole Lounais-Suomen ympäristökeskuksen tekemän Makarlanjärven luonnonsuojelualueen perustamista koskevan päätöksen rauhoitusmääräysten vastainen. Mainituilla perusteilla edellytykset luvan myöntämiseksi veneväylän ruoppaamiseen lupamääräysten mukaisesti ovat olemassa.

Hankkeesta saatava hyöty on siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan ja muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava.

Lainkohdat

Vesilain 2 luvun 3 § ja 6 §:n 2 momentti

Lausunto muistutuksista ja vaatimuksista

Ympäristölupavirasto toteaa vaatimukseen hakemuksen hylkäämisestä veneväylän ruoppauksen osalta, että luparatkaisun peruste-
luosassa mainituilla perusteilla luvan myöntämisen edellytykset veneväylän ruoppaamiseen lupamääräysten mukaisesti ovat olemassa.

Ympäristölupavirasto ottaa **Lounais-Suomen ympäristökeskuksen** 1) muistutuksen pohjapadon osalta huomioon myöntämällä luvan pohjapadon rakentamiseen.

Ympäristölupavirasto ottaa **Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskuksen** 2) muistutuksen huomioon myöntämällä luvan pohjapadon rakentamiseen ja veneväylän ruoppaamiseen sekä antamalla lupamääräyksessä 1) padon luiskien kaltevuutta koskevat määräykset.

KÄSITTELYMAKSU	1 470 euroa
Perustelut	<p>Maksu on määrätty ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista annetun ympäristöministeriön asetuksen 2 §:n (1238/2003) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon kohdan "pohjapato tai muu kiinteä pato, jolla padotetaan vesialuetta yli 0,5 km²–4 km²" mukaisesti.</p> <p>Päätös sisältää myös ruoppausta koskevan vesitalousasian. Usean maksutaulukossa maksulliseksi säädetyn vesitalousasian käsittelystä peritään korkeimpaan maksuluokkaan kuuluvan asian käsittelymaksun suuruinen maksu.</p>
Sovellettu säädös	Ympäristöministeriön asetus ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista (1238/2003)

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite Valitusosoitus

Leena Simpanen

Heikki Penttinen

Esko Vähäsöyrinki

Anne Valjakka

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet ympäristöneuvokset Leena Simpanen, Heikki Penttinen ja Esko Vähäsöyrinki (tarkastava jäsen). Asian on esitellyt esittelijä Anne Valjakka.
AV/sl

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **21.1.2009**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valitus kirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen ympäristölupavirastoon**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Länsi-Suomen ympäristölupaviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Länsi-Suomen ympäristölupaviraston yhteystiedot**
käyntiosoite:	Panimokatu 1, 00580 Helsinki
postiosoite:	PL 115, 00231 Helsinki
puhelin:	(vaihte) 020 610 121
telekopio:	(09) 726 0233
sähköposti:	kirjaamo.Lsy@ymparisto.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 82 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.